

De nye Udgravninger af Klosterkirken. Tegnet af Mathilde Thalbitzer.

Øjne, glade eller bedrøvede, hver med sit Livsindhold, som man af Historien kun lærer flygtigt at kende.

Brødrene Mathias og Peder de Lasson hænge der ogsaa; det var dem, som indrettede den nuværende Hovedbygning, der til Dels bestaar af de gamle, massive Klostermure. Peder har anlagt den store, smukke Have i fransk Stil med de stive Lindehække; Sagnet siger, at han »gaar igen« nede i Haven i lyse Sommernætter, naar Lindens Blomsterduft døver Sanserne, og alt synes overnaturligt.

En senere Ejer var Kaspar de Mylius; han maatte under Pengekrisen overgive »Bjørnsholm« til Staten, som ejede den til 1870. »Bjørnsholm« solgtes da til Ritmester Allan Dahl, som kun beholdt den i tre Aar, hvorefter Kaptajn i Marinen H. L. Thalbitzer købte Gaarden. Nu er Thalbitzers Enke Ejer af »Bjørnsholm«, og det skyldes Fru Thalbitzers Imødekommen, at Nationalmuseet nu under Professor Løffler kan lade foretage Udgravning af de interessante Klosterruiner.

Af Gaardens Indre er især den Stue interessant, som er beklædt med sjældne, her i Landet enestaaende Tapeter, malede med Olie paa Lærred og holdte i fint afstemte, matte, graablaa Toner og med rig Forgyldning. I en anden Stue findes nogle Allegorier fremstillende de fire Aars-tider, og i et tredje Værelse, kaldet »Kaffestuen« findes legemsstore Figurer, forestillende de fem Sanser samt endelig nogle andre Figurer, som siges at være Peder de Lassons Døtre; den ene skænker Kaffe til en ung Adelsmand, den anden leger Tavlebord med sin Bejler. Man føler sig som hensat i Pudderparykkernes og Fiskebensskørternes Dage.

Solens sidste Straaler overgyde Stuen med et rødt Skær. Uden for de høje, niche-dybe Vinduer ser man en Række Træer, krumbojede af Vestenvinden, og et udgaaet Elmetræ, hvor et Storkepar har bygget Rede. Der er gammeldags

Hygge ude som inde, og en betagende Skønhed over den hele Gaard, her i denne karakterfulde Egn — især en Efteraarsaften, naar de vilde Svaner i store Flokke trække skrigende hen over den gamle Gaard.

X.

Bjørnsholm. Storkereden. Tegnet af Mathilde Thalbitzer.

Eden.

Af Jónas Jónasson.

Avtoriseret Oversættelse fra Islandsk ved J. R. Zerlang.

(Fortsat.)

III.

Jon Sognefoged havde boet paa Hamravik i henimod 30 Aar. Han havde været en dygtig og god Bonde alle sine Dage. Men han var en af de Bønder, der ikke samlede Penge i Læddiken eller i Sparekassen. Han brugte tværtimod en betydelig Sum til Gaardens Drift. Den var da ogsaa bleven en af de bedste Gaarde der paa Egnen, og den var den bedste Gaard paa Kysten, den Gang han døde. Det var imidlertid gaaet noget tilbage for ham i de sidste Aar. Skyld deri var adskillige Vanheld, som ikke skulle opregnes her.

Han havde været gift to Gange. Med sin første Kone havde han to Børn, som naaede den voksne Alder. Det ældste var en Pige. Hun hed Turid. Hun var gift paa den nærværende Fortællings Tid. Hendes Mand hed Torkel. Han boede paa Vjegejrvik. Det var en Mils Vej længere inde paa Kysten. Torkel havde faaet en bedre Opdragelse, end Folk faar flest. Han havde været paa Skolen i Møðruvellir⁵⁾. Han havde haft Ord for at sidde inde med gode Forstandsevner. Han var en dygtig og driftig Mand, der var i Færd med at komme paa den grønne Gren, som man siger. Men Rygtet vilde rigtignok vide, at han tog altid to Skilling i Steden for en i sine Handelsaffærer med andre, saafremt der var Udsigter til, at han kunde sætte sin Vilje igennem.

Bjarne, som druknede med sin Fader, var det yngste Barn af første Ægteskab.

Jons første Kone havde heddet Holmfred. Hun var død for ti Aar siden. Et Aar efter hendes Død havde han giftet sig for anden Gang og taget den fornævnte Helga til Ægte.

Hun var barnefødt paa Kysten. Hun var en fattig, men rar og god Pige. Ved at gifte sig med hende havde Jon vist, at han værdsatte kvindelige Dyder højere end klingende Mønt.

Holmfred havde haft en Broder. Han hed Bjørn. Han havde været bosiddende paa Østerlandet. Han havde samlet sig en meget stor Formue. Han var Enkemand og havde ingen Børn. Han var død Vinteren i Forvejen. Der var ingen Arvinger paa Østerlandet, og der var i det hele taget ingen andre Arvinger end hans Søster Holmfreds Børn. Arven var løben op til næsten 5000 Kroner efter Taksationspris. Løsøret var blevet solgt ved Auktion om Foraaret, og det endda ikke saa lidt over Vurdering.

Jon havde nylig faaet Meddelelse om denne Arv fra Sysselmanden, som med det samme havde bedt ham om at møde paa Kontoret for at disponere over det til Arven hørende Jordegods. Jon var dragen af Sted, saa snart som han kunde. Han havde truffet Sysselmanden. Paa hans Kontor tog han mod adskillige Brevskaber, som vedrørte Arven, og som vare blevne sendte til Sysselmanden.

Men paa Hjemvejen fra denne Rejse druknede, som sagt, baade Fader og Søn.

IV.

Præsten red fra Hamravik til Vjegejrvik og meldte den sørgelige Tidende. Turid blev saare bedrøvet, lagde sig til Sengs og græd i et væk. Hun havde holdt saa meget af sin Fader og Broder.

Torkel tog Sagen med Ro. Han spurgte bare Præsten om, hvem der var druknet først.

Præsten svarede, at efter hvad han havde faaet ud af Husmændenes Fortælling, var Bjarne druknet før sin Fader. Det var sikkert, de havde sagt det.

Torkel talte saa ikke mere om den Ting, snakkede om et og andet, som havde tildraget sig i Bygden, og var rigtig glad og vel tilfreds.

Saa red Præsten hjem.

Om Aftenen bad Torkel Hyrden tage den røde Ridehest med hjem, naar han hentede Malkefaarene næste Morgen. Han skulde gøre en lille Tur ud i Nabolaget.

Om Morgenens red han hjemme fra i susende Galop. Han gjorde ikke Holdt, før end han kom til Husmandspladsen ved Hamravik. Det var tidlig paa Dagen. Klokken var lidt over 9. Netop som han red op for Døren, vare Husmændene komne ud for at nyde den friske Morgenluft. Det var smukt Solskinsvejr.